

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
"ПРОФ. ИВАН ИВАНОВ"

ул. "Вл. Стойчев" №1

Директор: тел. 06514-3116

e-mail: pgssdd@abv.bg

Долни Дъбник 5870 Администрация тел./факс 06514-3112

web: pgss-dd.com

Утвърдил:
Директор: инж. Жана Тодорова

П Л А Н

за работа на Училищен координационен съвет
по изпълнение на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между
децата и учениците в училище

Долни Дъбник

Учебна 2023/2024 година

Състав на съвета:

Председател: Александър Спасов Трайков-ЗДУД

Членове:

1. инж. Росица Георгиева Йонова-ЗДУПД
2. училищен психолог
3. Даниела Александрова Иванова - класен ръководител на ученици от VIIa клас
4. Зоя Благоева Чекийска - класен ръководител на ученици от VIII б клас
5. Татяна Иванова Давчева - класен ръководител на ученици от IX а клас
6. Равелина Христова Иванова - класен ръководител на ученици от X а клас
7. Цветелина Христова Иванова - класен ръководител на ученици от X б клас

Работата на координационния съвет към ПГСС „Проф. Иван Иванов” е работа с мисъл напред във времето. Тя в известен смисъл отразява способността на детето да бъде подготвено със информация, знания и нагласа на ума за цената на неговите избори. Тя предоставя възможност за собствено изследване на негативните и позитивни страни при взимане на решение. Тя може да осигури и алтернативни ходове преди да е настъпило дадено събитие.

За да има превенция са нужни най-малко четири неща:

- Да признаем, че тормоза представлява сериозен проблем в българското училище.
- Да имаме отношение на загриженост към жертвите на томос и да не ни е безразлично какво се случва с децата, които са пострадали или могат да пострадат.
- Да съберем сила и смелост да заговорим открито по тежки теми, каквито са видовете тормоз.
- Ясно да разпределим конкретните отговорности на всички възрастни в училището.

Превенцията има и едно друго измерение и то е въвличане на групи, организации и институции в превантивната работа и по този начин на принципа на снежната топка разширяване кръга и обсега на действие. Това става чрез повишаване на познанията относно насилието и неговите жертви и създаване на съмишленици. Добра идея в това отношение е обучаването на групи, как те да извършват превенция по места.

Превенцията има и по специализирано съдържание когато е насочена към потенциалните жертви. В това отношение могат да се осъществяват директни срещи с рисковите групи и да се отправят директни послания към тях. Подходящи са и различните брошури и листовки, предоставящи информация за рисковете от тормоз и начините за справяне. Горещия телефон е друга широко достъпна възможност да се намери нужната информация и да се обсъдят възможните избори.

Смисълът на превенцията е да накара хората да се замислят в по-голяма дълбочина и в детайли за насилието между хората, като проблем на човешките отношения.

ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящият план включва мерки и дейности за превенция и намеса, както и разписани механизми и отговорности за действие в ситуации на тормоз.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ТОРМОЗ

Най-тежки и най-трудни за повлияване са крайните форми на насилие в училище – тогава когато то е непредизвикано, злонамерено, регулярно и цели психически или физически да нарани

другия. В англоговорящите страни за този вид насилие се използва думата bullying. Ние смятаме, че изразът “тормоз между връстници” отразява много добре същността на такова поведение и затова ще използваме този израз. В България като термин е въведен от проф. Пламен Калчев и така е придобил гражданственост. Друга група психолози и психотерапевти в България, работещи по проекта “Училище и психично здраве”, използват и термина „грубиянство”, буквален превод на думата bullying, когато описват произхода и причините за подобно поведение. Това което е важно да знаем, че и двата термина се отнасят за едно и също нещо. Отнасят се за един скрит процес на системно насилие в детската група, които уж е познат на нас възрастните, но никой не предполага колко страдания ежедневно понасят децата - жертви на тормоз.

Много автори дават определения за тормоз. Най-често цитираната дефиниция е на Дан Олвеус. Той определя тормоза между връстници като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група (най-често двама-трима ученици насилват един). Отрицателните постъпки включват физическо и/или психическо насилие, изолация. Отношението между насилника и жертвата винаги е съпроводено от неравностойност на силите на постоянната опозиция сила–безпомощност.

Още по-детайлен в описанието си е австралийският психолог Кен Ригби. Определяйки два вида тормоз в училище – злонамерен и незлонамерен (безобиден и лекомислен), той характеризира първия по следния начин:

- налице е желание нарочно, **преднамерено** да се причини физическа или психическа болка на друг човек;
- желанието се изразява в конкретни и целенасочени действия;
- жертвата е реално наранена (физически или психически);
- тормозът се извършва от индивид (или група), който се намира в по-силна позиция, и е насочен към някой осезаемо по-слаб и незащитен. Тормозът е злоупотреба от позиция на силата (не само физическа, но и силата, свързана със статута в групата, способността да се манипулират другите и да се получава от тях подкрепа и др.);
- липсва разумно оправдание и основание за подобно поведение;
- издевателствата се повтарят многократно; именно очакването на жертвата, че тормозът ще продължи, придава на това поведение травмиращ характер;
- тормозът доставя видимо удоволствие на извършителите – пасивността на жертвата, липсата на съпротива и демонстрираната безпомощност ги „вдъхновява” да продължават.

Ако трябва да обобщим, тормозът е вид агресивно поведение, което е:

- злонамерено (цели да нарани или унижи);
- от позицията на силата;
- често повтарящо се и продължително във времето.

Не е тормоз:

- незлонамерено агресивно поведение;
- агресивно поведение между равни по сила;
- еднократно или рядко случващо се агресивно поведение.

Видове тормоз:

Видовете тормоз са най-различни и за тях има различни класификации:

физически тормоз: блъскане, удряне, наплюване, спъване, затваряне в някое помещение;

вербален тормоз: подмятания, подигравки, унижение, заплахи;

психически тормоз: изнудване, повреждане на имущество, кражба и унищожаване на

социален тормоз: изолация, игнориране, изключване от игри и други общи дейности, одумване и разпространяване на зловни слухове.

виртуален тормоз: обидни, заплашителни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, социалните мрежи и др. Разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават. Снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимков или видео материал в Интернет или други канали без негово съгласие.

Квалификация за нива тормоз:

-Първо ниво-ниско нарушаване на правилата:действията се предприемат автономно от учител заедно с родител, като се предприема педагогическа работа-индивидуално, за група ученици или за цялата група. Ситуациите не се регистрират.

-Второ ниво-повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или с по сериозни последици:действията се предприемат от учител заедно с психолог, представител на съвета и директор и задължително участие на родител. Ситуацията се описва в Дневника за ситуации на тормоз и се предприема работа по случая.

-Трето ниво-злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето или за телесния интегритет, за който и да е от участниците в ситуацията.Действията на ниво училище се предприемат от Директор заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги. Ситуациите се описват в Дневника за случаи на тормоз, като по тях се предприема интензивна работа по случая, включваща всички учасници.

Основни принципи и цели:

1. Основният принцип е прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по – сигурна училищна среда.
2. Да се поддържа връзка с всички институции, подпомагащи работата по превенция на тормоза в училище и извън него, осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби организации и специалисти.
3. Периодично да се провеждат мерки за предотвратяване на рискови фактори.
4. Да се създаде система за превенция и намеса при ситуации на тормоз.
5. Повишаване на чувствителността към проявите на насилие и тормоз.
6. Обучение на учителите и персонала на учебното заведение за причините и ефектите от тормоза.
7. Включване на общността – родители, местна власт, медии.
8. Стимулиране на учениците да търсят помощ, при случай на тормоз.

Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. Превенцията поставя приоритет върху дейности на равнище клас, например създаване на правила на отношения в класа, морално възстановяване на щета, тематични дискусии,

регулярно провеждани в часа на класа или по друго време. Дискусиите са възможност в класа да се поставят за обсъждане въпроси, които вълнуват или смущават децата, като по този начин се създава пространство за отработване на агресията чрез говорене, разиграване на ситуации, тяхното обсъждане и съответно осмисляне.

Интервенциите включват действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на тормоз, като се отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въввлечено пряко или косвено в ситуация, и се прилага на най-добрия интерес на детето. В по голямата си част интервенциите включват отговора на училището при възникнали ситуации на тормоз.

Дейности на ниво клас/класна стая:

1. Провеждане на беседи, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит в часа на класа и предмети от цикъл обществени науки с цел запознаване на учениците с рисковите фактори от различни видове тормоз.
2. В допълнителния час на класа системно да се разясняват всички форми и начини за предотвратяване и справяне в ситуация на насилие.
3. Създаване електронна поща обслужвана от психолога на училището за подаване на сигнали и получаване на адекватна помощ.

Дейности на ниво училище:

1. Организиране на извънкласни дейности с цел осмисляне на свободното време.
2. Организиране на състезания, викторини, конкурси, тематични изложби и др.
3. Изработване на информационни материали за превенция и действия в случаи на всички видове насилие – табла, дипляни, флаери, за популяризиране на телефон за сигнали 116 111.
4. Провеждане на вътрешно квалификационно обучение с персонала на училището с цел за разясняване на методи и начини за справяне в кризисни ситуации.
5. Прожектиране на филмови материали с превантивна цел.
6. Повишаване на знанията и уменията на учениците за справяне с рискови ситуации от тяхното ежедневие.
7. Оптимизиране на видеоконтрола на училището.
8. Засилване на присъствието на възрастни на местата, където най-често се извършва тормоз.

Дейности на ниво общност:

1. Запознаване с отношенията в семейството и индивидуалните рискови фактори за всяко дете.
2. Привличане и приобщаване на родителската общност за активно участие в училищния живот.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
“ПРОФ. ИВАН ИВАНОВ”

ул. ”Вл. Стойчев” №1

Директор: тел.06514-3116

e-mail: pgssdd@abv.bg

Долни Дъбник 5870 Администрация тел./факс 06514-3112

web: pgss-dd.com

Утвърдил:

Директор: инж.Жана Тодорова

**ПЛАН ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ
НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА
за учебната 2023/2024 година**

I. ДЕЙНОСТИ ПО РАЗРАБОТВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА ПРЕВАНТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ.

1. Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – честота на булинг, форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.
Срок: октомври 2023г.
Отг.: Училищен психолог
2. Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса.
Срок: ноември 2023 г.
Отг.: Училищен психолог
2. Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз.
Срок: февруари 2023 г.
Отг.: Училищен психолог
3. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол, в зависимост от резултата от оценката на проблема.
Срок: март 2024 г.
Отг.: Директор на училище
4. Оптимизиране на процедури за реагиране в ситуации на тормоз
Срок: ноември 2023 г.
Отг.: Училищен психолог
5. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.
Срок: ноември 2023 г.
Отг.: Училищен психолог
6. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:
а) превенция на тормоза;
б) правата и задълженията на децата;
Срок: януари 2024 г.
Отг.: Училищен психолог
7. Създаване на методически материали по превенция на тормоза в помощ на класните ръководители
Срок: декември 2023 г.
Отг.: Училищен психолог

8. Поддържане на непрекъснатата връзка между класните ръководители и родителите за противодействие срещу проявите на тормоз.

Срок: 15.09.2023 г.
30.06.2024 г.

Отг.: кл.ръководители

9. Набиране на данни и анализ на профила на ученика, използващ булинг.

Срок: м. май 2024 г.

Отг.: Председател на координационен съвет

II. ДЕЙНОСТИ ПО ОПТИМИЗИРАНЕ НА ЗАЩИТНА МРЕЖА.

1 Разработване и приемане на правила и процедури за работа с:

- 1.1 Дете, жертва на тормоз
- 1.2 Дете, упражнило тормоз
- 1.3 Деца, които помагат и подкрепят тормоза
- 1.4 Децата наблюдатели

Срок: декември 2023 г.

Отг.: Училищен психолог

2 Разработване и приемане на правила и процедури за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения

Срок: ноември 2023 г.

Отг.: Училищен психолог

3 Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.

Срок: юни 2024 г.

Отг.: Училищен психолог

4 Да се поддържа единен регистър за регистриране на ситуации на тормоз в училището. Регистърът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.

Срок: ноември 2023г.

Отг.: Училищен психолог

III. ДЕЙНОСТИ НА НИВО КЛАС/КЛАСНА СТАЯ:

1. Анонимно допитване за случай на тормоз. Попълване на анкета “От какво се страхувам” и др.

Срок: ноември 2023 г.

Отг.: училищен психолог

2. Провеждане на беседи, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит в часа на класа и предмети от цикъл обществени науки с цел запознаване на учениците с рисковите фактори от различни видове тормоз.

Срок: юни 2024 г.

Отг.: кл.ръководители

3. В допълнителния час на класа системно да се разясняват всички форми и начини за предотвратяване и справяне в ситуация на насилие.

Срок: юни 2024 г.

Отг.: Кл.ръководители и училищния психолог

ДЕЙНОСТИ НА НИВО УЧИЛИЩЕ:

Организиране на извънкласни дейности с цел осмисляне на свободното време.

1. Организиране на състезания, викторини, конкурси, тематични изложби и др.

Срок: ноември 2023 г.

Отг.: преподавател по ФВС,
класни ръководители

2. Изработване на информационни материали за превенция и действия в случаи на всички видове тормоз – табла, дигитални, флаери, за популяризиране на телефон за сигнали 116 111.

Срок: декември 2023 г.

Отг.: училищен психолог

3. Провеждане на вътрешно квалификационно обучение с персонала на училището с цел за разясняване на методи и начини за справяне в кризисни ситуации.

Срок: декември 2023 г.

Отг.: Директора на училището

4. Оптимизиране на видеоконтрола на училището.

Срок: май 2024 г.

Отг.: Директора на училището

ДЕЙНОСТИ НА НИВО ОБЩНОСТ:

1. Запознаване с отношенията в семейството и индивидуалните рискови фактори за всяко дете.

Срок: юни 2024 г.

Отг.: училищен психолог

Училищен съвет:

Председател: Александър Спасов Трайков-ЗДУД

Членове:

1. инж. Росица Георгиева Йонова-ЗДУПД
2. училищен психолог
3. Даниела Александрова Иванова - класен ръководител на ученици от VIIa клас
4. Зоя Благоева Чекийска - класен ръководител на ученици от VIII б клас
5. Татяна Иванова Давчева - класен ръководител на ученици от IX а клас
6. Равелина Христова Иванова - класен ръководител на ученици от X а клас
7. Цветелина Христова Иванова - класен ръководител на ученици от X б клас